

Decizie de indexare a faptei de plagiat la poziția 00467 / 04.08.2021 și pentru admitere la publicare în volum tipărit

care se bazează pe:

A. Nota de constatare și confirmare a indiciilor de plagiat prin fișa suspiciunii inclusă în decizie.

Fișa suspiciunii de plagiat / Sheet of plagiarism's suspicion		
Opera suspicionată (OS)		Opera autentică (OA)
Suspicious work		Authentic work
OS	CHIOSEAU, Bogdan-Cezar. <i>Tactici utilizate de puterea aerospațială în acțiunile militare</i> . Referenți: Prof.univ Gabriel Florin MOISESCU (Univ.Națională de Apărare "Carol I"), Prof.univ. Vasile BUCINSCHI (Univ.Națională de Apărare "Carol I"), Brașov: Editura Academiei Forțelor Aeriene "Henri Coandă", 2018.	
OA	POPA, V. <i>Evoluția mediului de securitate, riscuri, amenințări și elemente acționale în dimensiunea aerospațială</i> . Editura Universității Naționale de Apărare, București, 2009.	
Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion		
P.01	p.24:15-25	p.38:25-33
P.02	p.25:11-20	p.40:10-19
P.03	p.25:22-26	p.40:22-29
Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at www.plagiate.ro		

Notă: Prin „p.72:00” se înțelege paragraful care se termină la finele pag.72. Notăția „p.00:00” semnifică până la ultima pagină a capitolului curent, în întregime de la punctul inițial al preluării.

Note: By „p.72:00” one understands the text ending with the end of the page 72. By „p.00:00” one understands the taking over from the initial point till the last page of the current chapter, entirely.

B. Fișa de argumentare a calificării de plagiat alăturată, fișă care la rândul său este parte a deciziei.

Echipe Indexului Operelor Plagiate în România

Fișa de argumentare a calificării

Nr. crt.	Descrierea situației care este încadrată drept plagiat	Se confirmă
1.	Preluarea identică sau parafrazare a unor fragmente (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
2.	Preluarea unor fragmente (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, care sunt rezumate ale unor opere anterioare operei autentice, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
3.	Preluarea identică a unor figuri (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
4.	Preluarea identică a unor tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
5.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin includerea unui nou autor sau de noi autori fără contribuție explicită în lista de autori	
6.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin excluderea unui autor sau a unor autori din lista inițială de autori.	
7.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație) dintr-o operă autentică publicată sau parafrazări, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței, fără nici o intervenție personală care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
8.	Preluarea identică de figuri sau reprezentări grafice (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
9.	Preluarea identică de tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
10.	Preluarea identică a unor fragmente de demonstrație sau de deducere a unor relații matematice care nu se justifică în regăsirea unei relații matematice finale necesare aplicării efective dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
11.	Preluarea identică a textului (piese de creație de tip text) unei lucrări publicate anterior sau simultan, cu același titlu sau cu titlu similar, de un același autor / un același grup de autori în publicații sau edituri diferite.	
12.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație de tip text) ale unui cuvânt înainte sau ale unei prefețe care se referă la două opere, diferite, publicate în două momente diferite de timp.	

Alte argumente particulare: a) Preluările de poze nu indică sursa, locul unde se află, autorul real sau posibil.

Notă:

a) Prin „proveniență” se înțelege informația din care se pot identifica cel puțin numele autorului / autorilor, titlul operei, anul apariției.

b) Plagiatul este definit prin textul legii¹.

„...plagiatul – expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la operele originale...”.

Tehnic, plagiatul are la bază conceptul de **piesă de creație** care²:

„...este un element de comunicare prezentat în formă scrisă, ca text, imagine sau combinat, care posedă un subiect, o organizare sau o construcție logică și de argumentare care presupune niște premise, un raționament și o concluzie. Piesa de creație presupune în mod necesar o formă de exprimare specifică unei persoane. Piesa de creație se poate asocia cu întreaga operă autentică sau cu o parte a acesteia...”

cu care se poate face identificarea operei plagiata sau suspicioane de plagiat³:

„...O operă de creație se găsește în poziția de operă plagiată sau operă suspicioasă de plagiat în raport cu o altă operă considerată autentică dacă:

- Cele două opere tratează același subiect sau subiecte înrudite.
- Opera autentică a fost făcută publică anterior operei suspicioase.
- Cele două opere conțin piese de creație identificabile comune care posedă, fiecare în parte, un subiect și o formă de prezentare bine definită.
- Pentru piesele de creație comune, adică prezente în opera autentică și în opera suspicioasă, nu există o menționare explicită a provenienței. Menționarea provenienței se face printr-o citare care permite identificarea piesei de creație preluate din opera autentică.
- Simpla menționare a titlului unei opere autentice într-un capitol de bibliografie sau similar acestuia fără delimitarea întinderii preluării nu este de natură să evite punerea în discuție a suspiciunii de plagiat.
- Piesele de creație preluate din opera autentică se utilizează la construcții realizate prin juxtapunere fără ca acestea să fie tratate de autorul operei suspicioase prin poziția sa explicită.
- În opera suspicioasă se identifică un fir sau mai multe fire logice de argumentare și tratate care leagă aceleași premise cu aceleași concluzii ca în opera autentică...”

¹ Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 4 iunie 2004

² ISOC, D. Ghid de acțiune împotriva plagiatului: bună-conduită, prevenire, combatere. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2012.

³ ISOC, D. Prevenitor de plagiat. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2014.

UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE APĂRARE „CAROL I“
Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate

Vasile POPA

**EVOLUȚIA MEDIULUI
DE SECURITATE, RISCURI,
AMENINȚĂRI ȘI ELEMENTE
ACȚIONALE ÎN DIMENSIUNEA
AEROSPAȚIALĂ**

Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”
București, 2009

© Toate drepturile asupra prezentei ediții sunt rezervate Universității Naționale de Apărare „Carol I”

- Lucrarea a fost discutată în ședința Consiliului Științific al CSSAS
- Responsabilitatea privind conținutul revine în totalitate autorului

ISBN 978-973-663-774-2

CUPRINS

INTRODUCERE.....	5
CAPITOLUL 1. EVOLUȚIA MEDIULUI DE SECURITATE LA SFÂRȘIT DE DECENIU.....	8
<i>1.1. Globalizarea riscurilor.....</i>	<i>8</i>
<i>1.2. Mediul de securitate la finele primului deceniu.....</i>	<i>19</i>
CAPITOLUL 2. NOILE RISCURI ȘI AMENINȚĂRI ȘI COMPONENTA AEROSPAȚIALĂ.....	27
<i>2.1. Forțele aeriene și spațiale în fața amenințărilor asimetrice.....</i>	<i>27</i>
<i>2.2. Racordarea componentei aerospațiale la tehnologiile noilor confruntări asimetrice.....</i>	<i>30</i>
CAPITOLUL 3. ELEMENTE ACȚIONALE ÎN DIMENSIUNEA AEROSPAȚIALĂ.....	35
<i>3.1. Întrebuințarea forțelor aerospațiale în război.....</i>	<i>36</i>
<i>3.2. Repere acționale în dimensiunea aerospațială.....</i>	<i>42</i>
CONCLUZII ȘI PROPUNERI	55

THE EVOLUTION OF THE SECURITY ENVIRONMENT, RISKS, THREATS AND ACTIONAL ELEMENTS WITHIN THE AERO-SPATIAL DIMENSION

The study analyses vastly the international security environment, the asymmetric risks and threats the states are subjected on the aero-spatial dimension and presents the role played by the aero-spatial forces and means on the international security, the expensive process through which states connects the aero-spatial component to the technologies specific to the asymmetric wars. There are presented the main actional relevant elements within this field (the shift from the military actions' centre of gravity to the aero-spatial component, widening the missions' spectrum, the parameters of the air power on the global dimension, dominating the fight environments, by speed, position and information, by using the force multipliers – the informational, stealth technologies, the smart ammunitions). It is also underlined, for the relevant states within this field (the US case), the special future quality of the operational approaches due to: the creation of some partnership specialities, strengthening the control of the informational systems, air and expeditionary space forces, the extension of the force's transformational process, the connection with the new concepts and capacities of the Effect Based Operations, implementing the facilitators of the network centric operations (the connectivity to a planetary network, the platforms/weapons adapted for the networks and information), the firm, synergetic and integrated commitment of forces and means on those three dimensions (terrestrial, aero-spatial and naval).

pentru ducerea unei campanii militare, comportă cu necesitate dispunerea de o capacitate de lovire, în primul rând, a sistemului nervos al operațiilor aeriene ale adversarului, dar, în același timp, și de structuri operaționale robuste, capabile să reziste loviturilor adversarului și să funcționeze adaptate la situație. Mijloacele orbitale au un rol inestimabil pe plan operațional, întrucât asigură funcțiunile de informare, navigație, transport al informațiilor, meteorologie, accesibile prin intermediul centrelor de control satelitar sau la nivelul sateliților înșiși.

Tot mai numeroasele utilități spațiale, subliniam într-un studiu anterior¹², amplifică, practic, și potențează puterea aeriană, o transformă în putere aerospațială, sporind aportul acesteia la operațiile militare, oferindu-i date de observare și telecomunicații, prin teledetecție, respectiv, sateliți geostaționari, dar și date meteo, legături telefonice etc. De dotările spațiale este legat, în condițiile războiului bazat pe rețea, viitorul global al puterii aeriene. Spațiul transformă puterea aeriană într-una globală, prin faptul că îi asigură acesteia o viziune strategică globală, o bătăie globală și o putere globală¹³. Beneficiind de sisteme de senzori ultraperformanți, de arme cu laser și sateliți, dar și de capacități de proiecție a puterii susținute de mijloace spațiale de supraveghere și recunoaștere, de ascultare și comunicații, puterea aerospațială va fi capabilă să îndeplinească, în perspectivă, simultan sau succesiv, o gamă mult mai largă de misiuni (antisatelit, de bombardament strategic de mare precizie etc.), să intervină la distanță mai

¹² Dr. Constantin MOȘTOFLEI, Vasile POPA, **Întrebuințarea puterii aeriene la începutul secolului XXI. Realități, tendințe, implicații**, Editura Universității Naționale de Apărare, București, 2005, p. 34.

¹³ Una din concluziile cele mai importante ale autorilor studiului „Spacecast 2020, The World of 2020 and Alternative Futures, www.au.af.mil/Spacecast/monographs/alt-futr.doc

rapid, mai suplu și mai eficace, să obțină în război o victorie mai categorică.

Pentru moment, putem vorbi de o extindere a parametrilor puterii aeriene, respectiv aerospațiale, pe o dimensiune globală, dată de angajarea forțelor aeriene (aerospațiale) ale statelor în acțiuni de coaliție pe spații terestre îndepărtate: Afganistan, Irak. Numeric, mijloacele aeriene se reduc, dar se întărește capacitatea globală, prin introducerea progresivă a unor aeronave ultraperfecționate de luptă, dar și de transport strategic și cercetare, a avioanelor nepilotate purtătoare de arme etc.

Războiul viitorului pune o miză puternică pe evoluția cercetării și a pieței de tehnică de profil, care cunoaște, după ultima mare campanie aeriană din Irak, din 2003, creșteri considerabile la capitolul avioane de luptă grele (F/1-18, F-15, F-16 și noul F/1-22 Raptor sau Joint Strike Fighter – JSF, Mirage 2000-9, Rafale, Eurofighter etc.), avioane de transport militar greu (Boeing C-17, Hercules C-130, A-400 M), elicoptere militare, dar și în sectorul spațial, cu o extindere a programelor comune în cadrul alianțelor și parteneriatelor tehnologice, care urmăresc sporirea capacității de propulsie, a preciziei rachetelor, a puterii turbinelor, dar și a mentenanței globale a elicopterelor, a calității echipamentelor aeronautice și spațiale etc.

P01 Tehnologiile aerospațiale, concluzionam în acel studiu, implementate în perimetrul puterii aeriene vor crea o nouă generație de mijloace de zbor și arme inteligente, sisteme performante C4I, sisteme electronice de supraveghere, cercetare și lovire etc., care vor asigura o superioritate aeriană zdrobitoare, o vizibilitate continuă zi și noapte, reducerea la maxim a timpului de luare a deciziei, acțiuni integrate, de intensitate și complexitate sporite, în orice condiții de timp, o sustenabilitate permanentă și suficientă, mobilitate maximă și bună mentenanță, capabilități de manevră remarcabile, suport

logistic, service și de luptă complet. De altfel, încă din primul an al noului mileniu, între schimbările din tehnologie ce susțin conceptul de mobilitate globală sporită, regăsim, la categoria avansuri tehnologice, tehnologia aerospațială, însoțită de alte trei avansuri: în sistemele de informații, în gestionarea globală a traficului aerian și în infrastructura avansată.

Studiul războiului viitorului relevă o creștere a numărului aparatelor de zbor fără pilot, încorporarea unor tehnologii superioare, care reduc semnificativ riscul, sporesc manevrabilitatea, protecția electronică, puterea și inteligența armamentului de la bord, calitățile *stealth*. Alocările bugetare remarcabile, ce susțin apariția de noi tipuri de arme nucleare, mai mici și mult mai sofisticate, precum și eforturile de contraproliferare a armelor de distrugere în masă multiplică, totodată, riscul de difuzare a tehnologiei de fabricație și proliferare a acestora, dar anunță și construcția de noi mijloace de transport la țintă, incluse în puterea aeriană.

În rândul mijloacelor aeriene strategice, se situează avionul multirol Eurofighter, care va fi livrat până în 2015 de consorțiul european EADS, atât statelor NATO, cât și ale UE, va conferi puterii aeriene a statelor deținătoare un caracter global, prin raza de acțiune de peste 2500 km, viteza de două ori mai mare decât cea a sunetului și echiparea cu rachete aer-aer și aer-sol și arme ghidate cu laser. În același timp, avionul de luptă integrat JSF va fi, prin multitudinea de sisteme noi folosite, arma viitorului. C-17, avionul de transport strategic cel mai avansat, prin aerodinamică, propulsie și sistemele integrate, va deține prioritatea în domeniu cel puțin o generație. În sfera motoarelor de aviație, motorul *scramjet* va asigura viteze de 4,5-6,5 Mach, iar în prezent se fac cercetări pentru realizarea unui motor cu detonare prin impulsuri.

Dimensiunea aerospațială are toate șansele să se afirme, prin nivelul foarte ridicat de performanță și integrarea perfectă în spațiul luptei, datorită marilor investiții în capacitățile de

rețea. Tehnologiile noi sunt deja orientate spre realizarea de senzori aeropurtați de supraveghere la distanță, vehicule aeriene de luptă fără pilot și sisteme specifice războiului electronic, mijloace de comunicație și de procesare a informației, capacități de atac de mare precizie (rachete și bombe de precizie lansate de pe avion, rachete de croazieră și alte arme lansate din aer), elicoptere și vehicule de transport aerian blindate de greutate medie, mijloace defensive auxiliare ale avioanelor și elicopterelor etc.

P02 Cel mai important loc în domeniu îl ocupă puterea aerospațială americană, care prelungește războiul în spațiul extraatmosferic, acordând o atenție specială tehnologiilor aerospațiale ale viitorului, rachetelor, sateliților și radarelor, dar și capacităților specifice (comunicații, dirijare, infraroșu), capacităților de apărare antirachetă și interceptorilor spațiali de distrugere prin energie cinetică, laserelor aeropurtate și spațiale de înaltă energie etc. Un exemplu elocvent îl reprezintă radarul bazat în spațiu (SBR), care va intra în rețeaua sistemelor de lovire din spațiu, deși, subliniază analiștii, a cunoscut, ca orice program complex și costisitor, o opoziție acerbă din partea unor membri ai Congresului¹⁴.

P03 Prin dezvoltarea tehnologiilor sateliților antisatelit, puterea aerospațială se va proteja și, lucrul cel mai important, va domina mediile de luptă, prin viteză, poziție și informație¹⁵. Toate aceste dotări tehnologice de cel mai înalt nivel vor asigura statelor posesoare disponibilitatea de a-și întări prezența politică în lume sau poziția în ierarhia puterilor. Sistemele spațiale vor oferi decidenților atuurile excepționale ale prezenței instantanee în orice loc de pe planetă.

¹⁴ Andrew KOCH, *More troubles for space radar*, Jane's defence weekly, vol. 41, 13 october 2004, p. 5.

¹⁵ A se vedea *Spacecast 2020, The World of 2020 and Alternative Futures*, studiu cit.

Se poate aprecia că demersul de introducere în sfera puterii aeriene a multiplicatorilor de forță – tehnologia informației, avioane invizibile și muniții inteligente –, ce va fi continuat cu tot mai multă insistență, și extinderea puterii aerospațiale vor face ca, la jumătatea secolului, puterea aeriană să devină latură a binomului decisiv al războiului¹⁶, împreună cu puterea spațială, realizând o integrare a sistemelor spațiale și aeriene moderne.

Despre amploarea dotărilor spațiale existente la nivel planetar vorbesc cei 1150 de sateliți în spațiu, din care mai mult de 300 sunt americani și 60 sunt sateliți militari. Electronic, se asigură, acum, supravegherea a peste 13.500 de obiecte care plutesc aleator în spațiu, pentru a se evita coliziunile (Escadronul 1 de Control Spațial american reperează, de exemplu, obiecte de minimum 10 cm ce ar putea cauza avarii importante mijloacelor spațiale cu sau fără pilot).

Dimensiunea aerospațială a puterii va avea un impact decisiv într-un eventual război spațial total și un rol esențial în asigurarea securității naționale. Capacitățile spațiale de mâine, globale, prin natură, și combinate, în ce privește efectele pe care le produc, vor fi axate, potrivit specialiștilor¹⁷, pe dezvoltarea și proiecția puterii de luptă, iar importanța lor se apreciază a fi mai crucială ca niciodată. Victoria într-un război de complexitatea celui spațial total va fi cu atât mai ușoară cu cât specialiștii vor anticipa mai bine schimbările din natura războiului; ea va aparține, cum scria unul din teoreticienii puterii aeriene, Giulio Douhet, celor care le anticipează, iar nu celor care așteaptă să se adapteze la schimbările care au loc.

¹⁶ Potrivit lui John COLLINS, *Military Space Forces; The Next 50 Years*, citat de Victor P. Budura, în articolul „*Next Force*“, din *Air & Space Power Chronicle*, www.airpower.maxwell.af.mil/airchronicles/cc/influenc.html

¹⁷ General Lance W. LORD, *Commander le futur, La Transformation du commandement spatial de l'Armée de l'Air*, *Air & Space Power Journal* - en français, Hiver 2005.

3.2. Repere acționale în dimensiunea aerospațială

Acționalitatea în dimensiunea aerospațială trece, astăzi, spre o valoare operațională superioară, complexă, dată de exigențele noi, foarte mari care se pun în fața fiecărei categorii de forțe, în cadrul unui război neconvențional, asimetric, cum este cel descris extrem de sugestiv, în 1998, de doi analiști chinezi, foști ofițeri superiori de aviație, Qiao Liang și Wang Xiangsui, în lucrarea „Războiul fără limite“, ca o confruntare „dusă de țări sărace, cu o putere militară slabă, și entități războinice nestatale împotriva unor puteri superioare, folosind forme de luptă ca gherila (mai ales urbană), luptele teroriste, războiul sfânt, războiul prelungit și războiul rețelelor“¹⁸.

Provocările la care este supusă, în noile condiții, componenta aerospațială sunt total diferite, iar statele caută să își prezerve și dezvolte actualele mijloace de luptă din domeniu, asigurând, prin instruire, gradele de excelență cerute de acțiunile caracteristice unor astfel de războaie, spre a beneficia la maxim de atuurile superiorității aeriene, loviturilor, transportului și conectivității acesteia la nivel planetar, prin folosirea sa într-o viziune de ansamblu, în context interarme, interinstituții și de coaliție.

La nivel operațional, cred specialiștii, puterea aerospațială întrunește, în prezent, un caracter global în extensie - dat de „aspectul global al campaniilor aeriene“¹⁹, care se înscriu în rândul unor operații integrate, cu particularitatea accederii la ansamblul teritoriului inamic, producerii unei largi palete de

¹⁸ Qiao LIANG, Wang XIANGSUI, **Unrestricted Warfare**, Beijing, PLA Literature and Art Publishing House, February 1999, Translation by FBIS, apud Maurice Lemoine, *Imperiu, strategii, conflicte*, Le Monde diplomatique, iunie 2007, pp. 26-27, preluat de ediția în limba română a publicației, în nr. 34, din ianuarie 2009, <http://www.monde-diplomatique.ro/imperiu-strategii-si-conflicte.html>

¹⁹ Frederic CHIFFOT, *Puissance aérienne. Les évolutions du domaine d'emploi*, www.college.interarmees.defense.gouv.fr, p. 86.